

vère doctissimi Fidei, & Religionis Magistri in Christiani Orbis Metropoli, quibus Propositionum examen à Sede Apostolica commissum est: ignoravere Cardinales, atque ipsi Surami Pontifices Propositioni primæ dicentes anathema; quia juxta Quesnelli somnum, Teu putidissimum mendacium, putaverint hominibus justis à Jansenio negari habitualem gratiam, & charitatem.

25 Neque Jansenius omnem, nempe incompletam, & salvandæ libertati minimè sufficientem, servandorum præceptorum potentiam justis illis denegavit; nam postquam Propositionem primam iisdem, quibus in damnatione exprimitur vocibus, tradiderat lib. 3. de Gratia Christi, cap. 13. nihilominus cap. 15. distinguit 4. possibilitatis in præceptorum observatione modos, quorum tres primos in justis omnibus agnoscit. Possimus, inquit, ea servare primò remotissimè, per solam liberi arbitrii flexibilem facultatem ad bonum, & malum. Secundò, paulè propinquius per fidem, quamvis dilectione Dei, & actuali Dei adjutorio, internisque viribus charitatis careremus. Tertiò, multò pleniùs, propinquiusque per charitatem, per quam homo justificatur. Quartò completissimè, quando Sancti Spiritus inspiratione sic voluntas preparatur, ut non nudè possit, sed etiam velit.

26 Hic exultant Jansenianæ hærecoes patrini. Si, inquiunt, ut patet, Jansenius tres possibilitatis modos in omnibus justis professus est, quomodo damnatur ejus sensus in primâ Propositione, sive, quod idem est, prima Propositio damnatur in ejus sensu?

27 Respondeo, quia tres illi possibilitatis modi, tantum incompleti sunt, improprii, & ad salvandam libertatem nequaquam sufficientes, ut omnes noverunt Catholicí; atque ipse fassus est Jansenius lib. 2. de Gratia Christi cap. 1. dicens: Cujus medicinali gratia, & adjutorio, nisi vires pristine restaurentur, iam est impossibile voluntati, ut bene velit, & operetur, quam homini cæco ut videat, vel surdo ut audiat, tibiis fracto ut rectè gradiat, quamvis eis, & lux, & species, & scipiones, & omnia cetera sanitatis adjumenta suspetant. Ubi non obstantibus tribus superioribus possibilitatis modis sine gratia actuali, eaque efficaci, quæ sola à Jansenio, Christi gratia medicinalis, & adjutoriorum vocatur, præceptorum assertur impossibilitas, & quidem non moralis tantummodo; sed & physica, ut ex triplici addita comparatione manifestum est.

28 Secunda prætensa suppositio non minus frivolum Quesnelli commentum est. Quis enim Jansenii adversarius ei unquam affinxit, aut primæ ejus damnatae propositioni, quod

omnem penitus à Justis cadentibus excluderit actualem gratiam, quæ aliquid potestatis superaddat habituali? In ipsa damnata Jansenii propositione declaratur agi de *Justis volentibus*, & *conantibus secundum præsentes quas habent vires*; sed volentibus & conantibus voluntate, & conatu debili, secundum præsentes gratia debilis, & non sufficientis vires, majore concupiscentiæ ardore illas necessariò superante, juxta famosum Jansenii principium, *Quod magis nos delectat, delectatione indeliberata* (seu gratia, seu concupiscentiæ) *secundum id velimus* (volitione deliberata) & *operemur necesse est*. Ut igitur Jansenio, Quesnello, & eorum sequacibus tribuamus primæ propositionis Jansenianæ hæresim, minimè opus est, à nobis supponi, quod Authores illi *Justis volentibus*, & *conantibus secundum præsentes quas habent vires*, omnem penitus denegent gratiam actualem, sed quod denegent sufficientem. Quid ad præcepti implementationem conferre potest insufficiens? Non plus quam ala una ad volandum, sive ut Jansenii comparationibus utamur, quam lux & species cæco, ut videat; fractis utrisque cruribus scipiones, ut quis rectè gradiatur.

29 Non minus inane est tertium suppositionis figmentum; non enim supponimus, nec ullatenus supponere necesse est, Jansenium, sive Quesnellum, ut primæ Jansenianæ hærecoes reus sit, negasse justis labentibus omnem gratiam ad vitandam peccati occasionem, aut ad orandum; quid enim rursus juvatos habuisse gratiam aliquam, ad vitandam occasionem, aut orandum, si ad neutrum effectum gratiam haberint sufficientem, sive, ut in propositione Jansenii exprimitur, deest illis gratia, qua præcepta possibilia fiant, vel immediatè, vel mediante oratione congruè, quâ proximè & immediatè sufficiens gratia obtineatur? Ita deest juxta Quesnellum gratia sufficiens, ut possimus occasiones vitare, vel orare sicut oportet, quoties occasiones non vitamus, nec oramus re ipsa ut oportet. Tunc enim gratia deest efficax ut patet: sine illâ juxta Quesnellum, non solum nihil boni facimus, sed nec facere possumus: Non igitur occasiones malas vitare, non orare sicut oportet, sive ut Augustinus loquitur, quomodo, & quantum res talis, & tanta (gratia) potenda est.

30 Quarti suppositi vanitas, & falsitas prioribus non cedit; nam, & Jansenii sensum in primâ sua propositione, uti & in ceteris anathemate perstrictum scimus, nec tamen negasse Jansenium, quod subinde præcepti alicuius transgressio sine gratia impediti valeat solis naturæ viribus, & impulsu ambitionis,